

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 16Csp/40/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5824202636
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Veselá
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2025:5824202636.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudkyňou JUDr. Janou Veselou, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. - D., B. XXX/XX, zastúpenej spoločnosťou: Advokátska kancelária SLAMKA & Partners s.r.o., so sídlom 026 01 Dolný Kubín, Radlinského 1735/29, IČO: 50 120 000, proti žalovanej: Ahoj, a. s., so sídlom 811 02 Bratislava, Dvořákovo nábrežie 4, IČO: 48 113 671, zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária FABIAN, s. r. o., so sídlom 058 01 Poprad, Karpatská 3256/15, IČO: 52 821 544, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru, takto

rozhodol:

- I. Súd u r č u j e, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovanou dňa 21.09.2020, je bezúročný a bez poplatkov.
- II. Žalobkyňa m á voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1/ Žalobkyňa doručila tunajšiemu súdu dňa 15.10.2024 žalobu, ktorou sa domáha voči žalovanej určenia, že úver poskytnutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere XXXXXXXXXXXX, uzatvorenej medzi stranami sporu dňa 21.09.2020, je bezúročný a bez poplatkov.

2/ Žalobu odôvodnila tým, že predmetnú úverovú zmluvu uzavrela v pozícii spotrebiteľa a predmetom zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru (za účelom splatenia iných úverov dlžníka + bezúčelový spotrebiteľský úver) v sume 8.000,- eur. Výška úrokovej sadzby je v zmluve uvedená 18,86 % p. a.; výška splátky: 154,13 eur, so splatnosťou vždy k 20. dňu prísl. mesiaca; počet splátok: 96, splatnosť prvej splátky 20.10.2020; splatnosť posl. splátky 20.09.2028; RPMN: 18,86 %; celková čiastka: 14.796,48 eur. Podľa žalobkyne je zmluva v časti dojednaných úrokov, podľa § 39 a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, neplatná, pretože dojednanie úrokov vo výške 18,86 % ročne, ktorá miera viac ako 2x prevyšuje priemernú mieru úrokov obdobných spotrebiteľských úverov v danom čase (7,76 %), porušuje uvedené pravidlá morálneho charakteru, a teda je v rozopre s dobrými mravmi. Priemerná úroková miera z úverov poskytnutých v eurách v období 09/20 pri úveroch poskytnutých na obdobie nad 5 rokov je 7,76 % a teda jej dvojnásobok je 15,52 % (E.). Žalobkyňa v tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 26/2011, zo dňa 26.04.2012: „Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky.

Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.“ Žalobkyňa ďalej poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17CoCsp/31/2020 zo dňa 29.10.2020, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.9.2020, sp. zn. 7CoCsp/21/2020, rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/91/2019 zo dňa 31.03.2020. Nakoľko dohoda o úrokoch v predmetnej zmluve je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi je to stav, akoby v zmluve nebol údaj o úrokoch uvedený vôbec. Z uvedeného dôvodu, poukazujúc na § 11 ods. 2 a § 9 ods. 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, žalobkyňa považuje úver poskytnutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.09.2020 za bezúročný a bez poplatkov a žalovanému tak patrí jedine istina poskytnutého úveru. Žalovaná pri uzatváraní zmluvy hrubo porušila povinnosť, ktorú jej ZoSÚ ukladá v ust. § 7 ods. 1, pretože posudzovala schopnosť žalobkyne splácať poskytnutý úver bez akéhokoľvek, riadneho preverenia a aktívneho zisťovania jej bonity. Žalobkyňa nemá vedomosť o tom, žeby pri uzatváraní predmetnej zmluvy žalovaná nejakým spôsobom posudzovala jej schopnosť splácať úver, jej výdavky, rodinný stav, domáci rozpočet a podobne.

3/ Žalovaná so skutkovými tvrdeniami žalobkyne uvedenými v žalobe v celom rozsahu nesúhlasila, keďže predmetná zmluva spĺňa všetky podstatné náležitosti, ktoré vyžadoval zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov vo svojom ustanovení § 9 ods. 2. Úverová zmluva má súčasne dojednanie o výške úrokov v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a to so zákonom č. 129/2010 Z. z., v súlade s § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka a v súlade s § 1a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., pretože sa rovnajú najvyššej prípustnej výške odplaty podľa § 1a nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov. Ak výšky úrokov v úverovej zmluve spĺňajú zákonom prípustné limity stanovené zákonom pre takýto typ spotrebiteľského úveru je vylúčené, aby úver mohol byť vyhodnotený ako bezúročný a bez poplatkov. Podľa § 1a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. platí: Najvyššia prípustná výška odplaty (k § 53 ods. 6) (1) Ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety. Podľa § 1 ods. 4 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. platí: „Na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, 2a) naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.“ § 21 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. „Ministerstvo alebo ním určená osoba zverejňuje na webovom sídle ministerstva informácie z údajov podľa odseku 1. Národná banka Slovenska na svojom webovom sídle zabezpečí komunikačné prepojenie umožňujúce sprístupnenie informácií zverejnených podľa predchádzajúcej vety.“ V úverovej zmluve bola dohodnutá úroková sadzba 18,86 % p. a. a súčasne v nej neboli dojednané žiadne iné poplatky. RPMN a rovnako aj odplata úveru tak bola vo výške 18,86 %. Keďže úver poskytnutý na základe úverovej zmluvy bol poskytnutý dňa 21.09.2020 na obdobie 8 rokov, podľa § 1 ods. 4 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. je na mieste aplikovať „Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 2. štvrtrok 2020“ dostupných na webovom sídle MF SR, tak ako boli zverejnené dňa 30.07.2020. Nebolo možné pri úverovej zmluve aplikovať Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 3. štvrtrok 2020 (aj keď bola úverová zmluva uzatvorená v 3. štvrtroku 2020), pretože tieto informácie boli na webovom sídle MF SR zverejnené až 28.10.2020 a teda neskôr ako bola dojednaná úverová zmluva a poskytnutý spotrebiteľský úver žalobkyňi. Za rozhodujúcu je potrebné považovať aj priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy, ktorá bola vo výške 9,43 % a teda najvyššia prípustná odplata je vo výške 18,86 % pre úver poskytnutý na základe úverovej zmluvy (a teda sa rovná úrokovej sadzbe dojednanej v úverovej zmluve, čo zákon samozrejme pripúšťa, keďže v úverovej zmluve neboli dojednané ani žalovaným vyžadované žiadne ďalšie poplatky v súvislosti s úverom a ani iné odplatné plnenia). Žalobkyňa pri svojich prepočtoch týkajúcich sa najvyššie prípustnej odplaty spotrebiteľského úveru teda vychádzala z nesprávnych vstupných informácií a teda aplikovala

na výpočet hodnotu priemerných úrokových mier rezidentom eurozóny, ale správne mala aplikovať Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 2. štvrťrok 2020 zverejnené dňa 30.07.2020. Pokiaľ žalobkyňa ďalej bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru zdôvodňovala hrubým porušením povinností žalovanej vyplývajúcich z § 7 ods. 1 a nasl. zákona č. 129/2010 Z. z., podľa § 7 ods. 1 sa za takéto hrubé porušenie považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, alebo porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42 uvedeného zákona. Žalovaná ako veriteľ pred uzatvorením úverovej zmluvy v súlade s § 7 ods. 19 ZoSÚ: a) zistila čistý mesačný príjem žalobkyne ako spotrebiteľa, b) zistila náklady na zabezpečenie základných životných potrieb žalobkyne ako spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má žalobkyňa ako spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, c) zistila finančné výdavky žalobkyne ako spotrebiteľa (splátky úverov) a tie overila v elektronickom registri údajov o spotrebiteľských úveroch (úverovom registri), d) zistila rodinný stav žalobkyne ako spotrebiteľa, ako aj rozsah jej vyživovacej povinnosti, e) zohľadnila výšku splátky žiadaneho spotrebiteľského úveru. Čistý mesačný príjem žalobkyne v čase posúdenia schopnosti splácať splátky: žalobkyňa mala čistý mesačný príjem z pracovného pomeru B. F. E. za posledné tri mesiace pred dňom podania žiadosti o spot. úver vo výške: 945,35 €; 945,35 €; 931,41 €, priemerný čistý príjem žalobkyne bol vo výške: 787,84 €. Náklady na zabezpečenie základných životných potrieb žalobkyne ako spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má žalobkyňa ako spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť: žalobkyňa deklarovala náklady na zabezpečenie základných životných potrieb s prihliadnutím na životné minimum v SR platné od 01.07.2021 vo výške 214,83 eur mesačne, vzhľadom ku skutočnosti že DTI bolo 2,5296, bolo potrebné aplikovať zvýšenie nákladov podľa § 2 ods. 5 Opatrenia NBS č. 10/2017 druhej vety, keďže hodnota pomeru celkovej zadlženosti spotrebiteľa, vrátane poskytovaného spotrebiteľského úveru k čistému príjmu spotrebiteľa, určenému ako 12-násobok celkovej výšky čistých príjmov podľa § 2 ods. 4 Opatrenia NBS č. 10/2017 presiahla hodnotu DTI je 2,5296. Výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb je vo výške: 444,03 €. Výpočet zákonnej rezervy podľa § 2 ods. 5 Opatrenia NBS: podľa § 2 ods. 5 Opatrenia NBS č. 10/2017 = 214,832 € + 40 % zo sumy (787,843 € - 214,834 €) = 229,20 €. Náklady na zabezpečenie základných životných potrieb s prihliadnutím na životné minimum v SR, celková výška čistého príjmu spotrebiteľa a životné minimum. Náklady na zabezpečenie základných životných potrieb podľa § 2 ods. 5: 214,83 € + 229,20 € = 444,03 €. Finančné výdavky žalobkyne ako spotrebiteľa (splátky úverov) potvrdené úverovým registrom: boli zistené finančné výdavky žalobkyne ako spotrebiteľa vo výške 186,- eur mesačne, boli zistené finančné výdavky žalobkyne ako spotrebiteľa (splátky úverov) potvrdené v úverovom registri vo výške 54,24 eur mesačne. Veriteľom je žalovaná, jedná sa o úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 01.10.2019 a boli zistené finančné výdavky žalobkyne ako spotrebiteľa (splátky úverov) potvrdené v úverovom registri vo výške 90,80 eur mesačne. Veriteľom je žalovaná, jedná sa o úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 01.10.2019. Rodinný stav žalobkyne ako spotrebiteľa, ako aj rozsah jeho vyživovacej povinnosti: v čase podania žiadosti o spotrebiteľský úver žalovaná zistila, že žalobkyňa bola vydatá, nemala maloleté dieťa. Výška splátky žiadaneho spotrebiteľského úveru: pri žadanom spotrebiteľskom úvere bola mesačná výška splátky žiadaneho spotrebiteľského úveru vo výške 154,13 eur. Úver poskytnutý na základe úverovej zmluvy mal zabezpečiť refinancovanie dlžných zostatkov úveru z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX vo výške 55,- eur a úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX vo výške 91,- eur, čo má za následok, že záväzok žalobkyne ako dlžníka uhrádzať mesačné splátky úveru z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX a úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX vo výške 146,- eur zaniká. Žalovaná následne vypočítavala ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať splátky požadovaného spotrebiteľského úveru (ďalej len „USS“). USS sa vypočíta ako podiel výdavkov na peňažné záväzky spotrebiteľa (ktoré pozostávajú zo súčtu výšky splátky poskytovaného spotrebiteľského úveru a sumy peňažných záväzkov znižujúcich príjem spotrebiteľa) a celkovej výšky čistých príjmov spotrebiteľa (aritmetického priemeru čistých skutočných príjmov spotrebiteľa spravidla za obdobie bezprostredne predchádzajúcich troch kalendárnych mesiacov pred posúdením schopnosti splácať) zníženej o celkovú výšku nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa). Všetky položky výpočtu ukazovateľa schopnosti splácať sa prepočítavajú na obdobie jedného mesiaca, pričom hodnota USS nesmie prekročiť hodnotu 1 (limit ukazovateľa schopnosti splácať). Výpočet USS vychádza z opatrení NBS, ktorými sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v platnom znení. Výpočet USS podľa § 2 ods. 1 Opatrenia NBS: súčet výdavkov na peňažné záväzky spotrebiteľa podľa § 2 ods. 3 Opatrenia NBS č. 10/2017 znížené o výšky splátok úverov, ktoré zanikli konsolidovaným úverom 154,13 eur + 186,96 eur, vydelené rozdielom medzi čistým mesačným príjmom 787,84 eur a celkovou výškou nákladov na zabezpečenie základných finančných potrieb 444,08

eur. Výsledkom je $USS = 0,99$, teda USS nepresiahol hodnotu 1 a žalobkyňa tak bola schopná splácať splátky úveru poskytnutého na základe úverovej zmluvy. Žalovaná overila bonitu žalobkyne v elektronickom registri údajov o spotrebiteľských úveroch v zmysle ustanovenia § 7 ods. 3 ZoSÚ a rovnako aj v reporte zo Sociálnej poisťovne. Žalovaná k týmto tvrdeniam predložila výpis z registra klientskych informácií, D. A. G. zo Sociálnej poisťovne. Sumarizujúc uvedené žalovaná nekonala v rozpore s dobrými mravmi, pri posudzovaní schopnosti splácať splátky poskytnutých spotrebiteľských úverov postupovala v súlade s všetkými relevantnými právnymi predpismi a nedopustila sa porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. žalovaná navrhla žalobu zamietnuť.

4/ V replike žalobkyňa na svojej argumentácii obsiahnutej v žalobe zotrvala, doplnila, že ďalšie rozhodnutie, v zmysle ktorého, ak dojednaný zmluvný úrok viacnásobne prevyšuje priemernú úrokovú mieru z obdobných spotrebiteľských úverov poskytovaných obchodnými bankami, ide o neplatné dojednanie (rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 17Co/252/2018 zo dňa 18.04.2019), ďalej citovala rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/105/2014 zo dňa 14.01.2015, podľa ktorého výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/26/2015, zo dňa 14.07.2015: Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 6Co/885/2015zo dňa 19.01.2016: Dojednanie úrokov zo spotrebiteľského úveru v miere 44,4 % ročne, ktorá miera viac ako 2x prevyšuje priemernú mieru úrokov obdobných spotrebiteľských úverov, poskytnutých v danom čase (15,02%), porušuje podľa odvolacieho súdu uvedené pravidlá morálneho charakteru, teda je v rozpore s dobrými mravmi, a preto v tejto časti je neplatná. Rozhodnutie Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 12Co/230/2019 zo dňa 18.05.2021: Za v rozpore s dobrými mravmi je potrebné považovať úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere.“ Žalovaná svojim vyjadrením a jeho prílohami nepreukázala, že by pri uzatváraní zmluvy konala s odbornou starostlivosťou vo vzťahu k posudzovaniu bonity žalobkyne. Hrubo porušila povinnosť, ktorú jej zákon č. 129/2010 Z. z. ukladá v ust. § 7 ods. 1, pretože posudzovala schopnosť žalobkyne splácať poskytnutý úver bez akéhokoľvek, riadneho preverenia a aktívneho zisťovania jej bonity. Žalovaný posudzoval schopnosť žalobkyne splácať úver čisto formálne bez riadneho skúmania jej rodinného rozpočtu, t. j. stranu jeho príjmov a výdavkov.

5/ V duplike žalovaná nad rámec vyjadrenia k žalobe uviedla, že výpočet USS nie je výtvorom žalovanej, ale ide o výpočet stanovený opatrením NBS č. 10/2017 zo dňa 14. novembra 2017 a v rámci výpočtu schopnosti žalobkyne splácať poskytnutý spotrebiteľský úver na základe úverovej zmluvy žalovaná zohľadnila skutočnosti (hodnoty), ktoré musia v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a súčasne v zmysle Opatrenia NBS č. 10/2017 vstúpiť do výpočtu, ako je priemerný čistý príjem žalobkyne za posledné tri mesiace, náklady na zabezpečenie základných životných potrieb žalobkyne ako spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má žalobkyňa ako spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, finančné výdavky žalobkyne ako spotrebiteľa (splátky úverov) overené v úverovom registri, rodinný stav žalobkyne ako spotrebiteľa a rozsah jej vyživovacej povinnosti, ako aj výšku splátky žiadaného spotrebiteľského úveru, pričom výsledok USS nesmie podľa Opatrenia NBS č. 10/2017 presiahnuť hodnotu 1, inak by spotrebiteľský úver nemohol byť poskytnutý z dôvodu neschopnosti spotrebiteľa splácať ho. V zmysle uvedených skutočností preto možno konštatovať, že pri zisťovaní bonity, teda schopnosti žalobkyne ako spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, žalovaná postupovala s odbornou starostlivosťou podľa ustanovenia § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch a v súlade so všetkými príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

6/ Po vykonaní postupu podľa § 167 ods. 1 až 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako "CSP"), súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie, pred ktorým žalobkyňa súdu doručila vyjadrenie, v ktorom poukázala na to, že žalovaná na preukázanie svojich tvrdení o riadnom skúmaní bonity žalobkyne predložila jediný doklad, a to prehľad dopytu zo Sociálnej poisťovne datovaný ku dňu 16.09.2020. Žalovaná vo svojom vyjadrení zo dňa 15.11.2024 uviedla nejaký výpočet, ale nepreukázala, že by informácie, ktoré vo výpočte zohľadňovala, mala podložené. Žalobkyňa nesúhlasí tým, čo uviedla žalovaná, a to že: 1. zistila čistý mesačný príjem žalobkyne, 2. zistila náklady na zabezpečenie životných potrieb žalobkyne, 3. zistila finančné výdavky žalobkyne, 4. zistila rodinný stav žalobkyne a rozsah

jej vyživovacej povinnosti. Žalovaná vo svojich vyjadreniach vôbec neuvádza, akým spôsobom mala údajne tieto informácie zistiť, a už vôbec neuvádza to, či tieto skutočnosti hodnoverne preverila. Žalovaná predložila jedine dopyt zo sociálnej poisťovne, a výpis z registra klientskych informácií, z ktorého však vyplýva, že v čase vytvorenia tohto dokumentu boli žalobkyni poskytnuté viaceré úvery a to nasledovne: úver s celkovou čiastkou 3000 €, počtom mesačných splátok 96, výškou mesačnej splátky 55 € a počtom zostávajúcich splátok 89, úver s celkovou čiastkou 5000 €, počtom mesačných splátok 96, výškou mesačnej splátky 91 €, a počtom zostávajúcich splátok 72, úver s celkovou čiastkou 10 000 €, počtom mesačných splátok 96, výškou mesačnej splátky 186 €, a počtom zostávajúcich splátok 77. Žalovaná teda v čase vypracovania dopytu splácala celkové splátky úverov v súčte, ktorý predstavuje sumu 332,- eur. Žalovaná dostatočným spôsobom nezistila a ani neoverila základné informácie o žalobkyni pre riadne posúdenie jej bonity, a to jej čistý mesačný príjem a jej výdavky na zabezpečenie životných potrieb. Žalovaná nepredložila žiadny dôkaz, ktorým by verifikovala riadne zistenie čistého mesačného príjmu žalobkyne, ako i jej skutočné náklady na zabezpečenie životných potrieb. Ak mu aj žalobkyňa nejaké informácie poskytla v žiadosti o úver (ktorú žiadosť žalovaná do dnešného dňa nepredložila), žalovaná si tieto základné informácie riadnym spôsobom neoverila. Nemohla sa pritom spoliehať iba na informácie, ktoré získala od žalobkyne, pretože spotrebiteľ v snahe, aby získal úver, môže svoje príjmy nadhodnotiť a výdavky podhodnotiť, pričom je to „starostlivý“ veriteľ, ktorý tieto tvrdenia musí starostlivo preveriť, v opačnom prípade na neho dopadajú následky konania bez odbornej starostlivosti a to minimálne tým, že príde o úroky a poplatky z úveru. Odborná starostlivosť sa nepochybne prejavuje v tom, že údaje, ktoré spotrebiteľ, resp. dlžník uviedol, veriteľ hodnoverne preverí. Žalobkyňa poukazuje na judikatúru Najvyššieho súdu ČR, napr. na rozhodnutie 33Cdo/2178/2018 zo dňa 25.07.2018, resp. 33Cdo/201/2018 zo dňa 20.03.2018, ktorá sa dá aplikovať na tento prípad. Rovnako na rozhodnutie Súdneho dvora EU vo veci C-449/13 zo dňa 18.12.2014 vo veci H. I. B. J. K. L., podľa ktorého musí poskytovateľ úveru znášať dôkazné bremeno posúdenia úveruschopnosti dlžníka – spotrebiteľa na základe dostatočných informácií, ktoré sú podložené dokladmi. Veriteľ teda je povinný nielen zistiť majetkové pomery dlžníka, príjmy a výdavky, na základe jeho vyjadrenia, ale tieto skutočnosti musí tiež hodnoverne a preukázateľne preveriť. Okrem uvedeného žalovaná nijakým spôsobom neskúmala skutočné náklady žalobkyne na zabezpečenie jej základných životných potrieb, t. j. mesačné výdavky žalobkyne, napr. na energie, miestne poplatky za odpad, cestovné výdavky, výdavky na stravu, výdavky na internet, výdavky na dane z nehnuteľností či iné.... Rovnako neskúmala, či žalobkyňa mala uzatvorený pracovný pomer na dobu určitú, či nebola v danom čase v skúšobnej dobe. Žalobkyňa bola v čase uzatvorenia zmluvy vo veku 61 rokov, čo s prihliadnutím na počet ňou vychovaných detí (2) predstavuje vek, ktorý sa bližie dôchodkovému veku. Jej dôchodkový vek bol 61 rokov a 10 mesiacov. Túto skutočnosť žalovaná rovnako nebrala pri skúmaní bonity žalobkyne do úvahy. Žalobkyňa poukázala na rozhodnutia (ktoré zároveň aj sčasti citovala) Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3CoCsp/5/2023 zo dňa 01.06.2022 a sp. zn. 10CoCsp/26/2024 zo dňa 26.09.2024, ako aj na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn.7CoCsp/45/2024 zo dňa 04.12.2024 (v podrobnostiach vid' č. I. 70 až 72 spisu). Žalobkyňa ďalej citovala § 2 ods. 1 a 3 opatrenia NBS č. 10/2017, v nadväznosti na ktoré uviedla, že je zrejmé, že žalovaná pri skúmaní bonity žalobkyne nijakým spôsobom nezohľadňovala iné výdavky žalobkyne znižujúce jej príjem a všetky jej náklady na zabezpečenie základných životných potrieb. Ďalej poukázala na to, že úverom poskytnutým na základe zmluvy, ktorá sa v tejto veci prejednáva vznikla žalobkyni povinnosť platiť mesačnú splátku v sume 154,13 eur, pričom je zrejmé, že žalobkyňa požiadala o predmetný úver z dôvodu, že nebolo v jej možnostiach ďalej splácať vyššie spomínané existujúce úvery, predmetný úver prevyšoval už dovtedy existujúce úverové záväzky žalobkyne a de facto ju tak dostal ešte do nevýhodnejšieho postavenia, ako v čase pred jeho poskytnutím. Žalobkyňa tiež uviedla, že pokiaľ žaloba nesie názov: „o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru a o vydanie bezdôvodného obohatenia“, tak v časti týkajúcej sa vydania bezdôvodného obohatenia ide o chybu v písaní, čo preukazuje aj samotný obsah žaloby, ako i obsah všetkých jej ostatných podaní.

7/ Súd vo veci vykonal dve pojednávania, vždy (len) za prítomnosti právnych zástupcov strán sporu. Na pojednávaniach súd vykonal dokazovanie všetkými navrhnutými dôkazmi.

8/ Na základe vykonaného dokazovania, vychádzajúc zároveň zo skutkových tvrdení strán sporu, ktoré neboli v konaní sporné, súd zistil nasledovný skutkový stav.

9/ Strany sporu dňa 30.09.2019 uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru vo výške 5.000,- eur. Výška úrokovej sadzby je v zmluve uvedená 16,66 % p. a.; výška splátky: 90,80 eur, so splatnosťou vždy k 20. dňu

prísl. mesiaca; počet splátok: 96, splatnosť prvej splátky. 20.11.2019; splatnosť posl. splátky 20.10.2027; RPMN: 16,66 %; celková čiastka: 8.716,80 eur (č. l. 94 - 99 spisu).

10/ Žalobkyňa uvedený úver vyčerpala dňa 01.10.2019 v celom rozsahu a počnúc od 12.11.2019 začala platiť dohodnuté splátky, tieto pravidelne platila a ku dňu 21.09.2020 nebola v omeškaní so žiadnou splátkou (č. l. 108 spisu).

11/ Strany sporu dňa 20.01.2020 uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru vo výške 3.000,- eur. Výška úrokovej sadzby je v zmluve uvedená 16,50 % p. a.; výška splátky: 54,24 eur, so splatnosťou vždy k 20. dňu prísl. mesiaca; počet splátok: 96, splatnosť prvej splátky. 20.02.2020; splatnosť posl. splátky 20.01.2028; RPMN: 16,50 %; celková čiastka: 5.207,04 eur (č. l. 101 – 105 spisu).

12/ Žalobkyňa uvedený úver vyčerpala dňa 20.01.2020 v celom rozsahu a počnúc od 18.02.2020 začala platiť dohodnuté splátky, tieto pravidelne platila a ku dňu 21.09.2020 nebola v omeškaní so žiadnou splátkou (č. l. 116 spisu).

13/ Dňa 21.09.2020 strany sporu uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru za účelom splatenia iných úverov dlžníka a bezúčelového spotrebiteľského úveru v celkovej výške 8.000,- eur. Výška úrokovej sadzby je v zmluve uvedená 18,86 % p. a.; výška splátky: 154,13 eur, so splatnosťou vždy k 20. dňu prísl. mesiaca; počet splátok: 96, splatnosť prvej splátky. 20.10.2020; splatnosť posl. splátky 20.09.2028; RPMN: 18,86 %; celková čiastka: 14.796,48 eur (č. l. 24 -26 spisu).

14/ Z prílohy č. 1 k zmluve na č. l. 26 p. v. a 27 spisu vyplýva, že spotrebiteľské úvery, na ktorých splatenie bol poskytnutý úver uvedený v predchádzajúcom odseku predstavovali úvery uvedené v odsekoch 9 a 11 tohto odôvodnenia, prvý z nich v dlžnom zostatku 4.248,96 eur a druhý 2.836,09 eur. Zvyšok úveru do sumy 8.000,- eur (v rozsahu 914,95 eur) bol žalobkyni poskytnutý na bankový účet.

15/ Žalovaná predložila výsledok dopytu na žalobkyňu určený Sociálnej poisťovni, na ktorý bola vytvorená odpoveď dňa 16.09.2020. Z tejto odpovede vyplýva, že žalobkyňa bola v danom čase zamestnaná u zamestnávateľa, u ktorého bola zamestnaná minimálne od 9/2006, minimálne 90 dní, a to nie na základe dohody o pracovnej činnosti, s vymeriavacím základom za posledný, predposledný a predpredposledný mesiac, za každý z nich, minimálne vo výške 1.147,- eur a priemerný vymeriavací základ za posledné tri mesiace bol takisto minimálne vo výške 1.147,- eur (č. l. 32 spisu).

16/ Žalovaná taktiež predložila výsledok dopytu z registra klientskych informácií ohľadne žalobkyne datovaný dňom 16.09.2020. Z výpisu z tohto registra vyplýva, že v danom čase mala žalobkyňa tri úverové produkty: Jeden vo výške 3.000,- eur s mesačnou splátkou operáciou 55,- eur, počtom splátok 96, počtom zostávajúcich splátok 89, zostávajúcou istinou a príslušenstvom 4.818,- eur a počtom oneskorených splátok 0. Druhý vo výške 5.000,- eur s mesačnou splátkou 91,- eur, počtom splátok 96, počtom zostávajúcich splátok 72 zostávajúcou istinou a príslušenstvom 6.468,- eur a počtom oneskorených splátok 0. Tretí vo výške 10.000,- eur s mesačnou splátkou 186,- eur, počtom splátok 96, počtom zostávajúcich splátok 77 zostávajúcou istinou a príslušenstvom 14.221,- eur a počtom oneskorených splátok 0 (č. l. 33 - 34 spisu).

17/ Vzhľadom na zistený skutkový stav sa súd zaoberal tým, či existujú dôvody na vyhovieť žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáha určenia bezúčelnosti a bez poplatkovosti úveru dohodnutého v zmluve o spotrebiteľskom úvere XXXXXXXXXXXX, uzatvorenej medzi stranami sporu dňa 21.09.2020.

18/ Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom už aj v čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy, spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúčelnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

19/ Ustanovenie § 11 zákona č. 129/2010 Z. z. zároveň v odsekoch 1 a 2 uvádza jednotlivé skutkové podstaty, za splnenia ktorých je na mieste, aby súd konštatoval, že úver je bezúčelný a bez poplatkov.

20/ Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 v znení účinnom od 25.05.2018, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak: a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p), c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) a § 10 ods. 1 písm. b) a c) alebo d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia, g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

21/ Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 v znení účinnom od 25.05.2018, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

22/ Pokiaľ žalobkyňa odvodzovala bezúročnosť a bez poplatkovosť úveru z toho, že v zmluve bol dohodnutý zmluvný úrok z úveru vo výške, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi a ide tak o neplatné dojednanie a teda absenciu povinnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere vymedzenej v § 9 ods. 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z., súd tento jej procesný útok vyhodnotil ako nedôvodný. V zhode so žalovanou súd konštatuje, že pokiaľ bola výška zmluvného úroku medzi stranami dojednaná vo výške, ktorá nie je v rozpore s právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľa, nemôže ísť o úrok vo výške, ktorá by odporovala dobrým mravom.

23/ Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.05.2010 platilo, že „ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy bolo poskytnutie peňažných prostriedkov a nešlo o spotrebiteľský úver podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú bankami za spotrebné úvery v mieste bydliska spotrebiteľa a v čase uzavretia zmluvy.“

24/ Toto ustanovenie sa počnúc od 01.06.2010 zmenilo tak, že „ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.“

25/ Posledná zmena tohto ustanovenia sa stala účinnou od 12.06.2014 a podľa súčasného znenia platí, že ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

26/ Vykonávacím predpisom je nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z., ktoré s účinnosťou ku dňu 01.09.2014 zakotvilo, že ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

27/ Podľa § 1 ods. 4 uvedeného nariadenia, na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

28/ V danom prípade bola zmluva uzavretá dňa 20.09.2020 a Ministerstvo financií SR (podľa § 21 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.) na svojej stránke zverejnilo, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu zmluvy, súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 2. štvrtrok 2020 so stavom ku dňu 30.06.2020. Z týchto informácií vyplýva, že výška priemernej RPMN pre spotrebiteľské úvery nad 5 do 10 rokov vrátane bola ku dňu 30.06.2010 vo výške 9,43%. Jej dvojnásobok potom predstavuje 18,86 %.

29/ Nakoľko v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere neboli dojednané žiadne poplatky, prípadne akékoľvek iné plnenia, odplatu za jeho poskytnutie predstavoval len zmluvný úrok, ktorého výška neprekračuje prípustnú výšku odplaty, ktorú stanovil zákonodarca ako maximálny strop pre plnenia, ktoré môže veriteľ od dlžníka v súvislosti s poskytnutím spotrebiteľského úveru požadovať. Pokiaľ potom žalovaná so žalobkyňou dojednala úrok vo výške nepresahujúcej tento strop, nemôže ísť o dojednanie rozporné s dobrými mravmi, aj keby išlo o úrok presahujúci viac ako dvojnásobne priemernú úrokovú mieru obdobných spotrebiteľských úverov poskytovaných v bankách. Tieto kritéria boli rozhodné pre zmluvy uzavreté za účinnosti § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 11.06.2014, čo nie je prípad prejednávanej veci.

30/ Súd na základe uvedeného uzaviera, že úrok z úveru bol medzi stranami sporu v dotknutej úverovej zmluve dojednaný platne, preto zmluva údaj o úrokovej sadzbe obsahuje a náležitosť uvedená v § 9 ods. 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. (ktorej absenciu tento zákon sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru v § 11 ods. 1 písm. b/) v tejto zmluve nechýba. Na základe tohto, žalobkyňou uvádzaného dôvodu, záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru prijať nemožno.

31/ Pokiaľ však žalobkyňa tvrdila, že úver je bezúročný a bez poplatkov preto, že žalovaná hrubo porušila svojej povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., súd tento procesný útok vyhodnotil ako dôvodný.

32/ Ako už bolo uvedené, § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., v znení už do 01.01.2017 upravil, že za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 (ktoré zákon č. 129/2010 Z. z. sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru) sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

33/ Podľa § 7 ods. 28 (predtým aj ako odsek 29) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2017 až do súčasnosti, veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní pri posudzovaní príjmu spotrebiteľa na účely výpočtu ukazovateľa schopnosti splácať spotrebiteľský úver zohľadňovať jeho očakávané zníženie, a to najmä z dôvodu očakávaného začatia pobrania starobného dôchodku počas doby splácania úveru.

34/ V danej veci je nepochybné (a žalobkyňa na to poukázala vo vyjadrení na č. I. 70 spisu, aj na pojednávaniach), že v čase uzavretia dotknutej úverovej zmluvy mala 61 rokov, čo s prihliadnutím na počet ňou vychovaných detí (2) predstavuje vek blížiaci sa dôchodkovému veku, keď jej dôchodkový vek bol 61 rokov a 10 mesiacov.

35/ Žalovaná uviedla (č. I. 123 p. v. spisu), že blížiaci sa dôchodkový vek žalobkyne a tým očakávané zníženie jej príjmu zohľadnila a to tak, že podľa dopytu zo Sociálnej poisťovne bol čistý príjem žalobkyne 940,70 eur, pričom do vzorca ukazovateľa schopnosti splácať splátky bola aplikovaná suma 787,80 eur. Na základe váženého priemeru pomeru dôchodkového veku 61 rokov a do dovŕšenia veku 65 rokov sa aplikoval príjem 940,70 eur a po 65 roku sa započítaval znížený príjem o 30%, teda 658,49 eur a týmto výpočtom žalovaná dospela k sume uvedenej vo vzorci uvedenom v jej vyjadrení (podrobne viď č. I. 23 spisu).

36/ Súd k tomu uvádza, že Opatrenie NBS č. 10/2017, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver (v znení čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy až do 30.09.2022) v § 2 ods. 23 zakotvovalo, že ak je pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať

spotrebiteľský úver predpoklad, že počas splatnosti spotrebiteľského úveru spotrebiteľovi vznikne nárok na poberanie starobného dôchodku, táto skutočnosť sa zohľadní na účely predpokladu maximálnej lehoty splatnosti spotrebiteľského úveru alebo na účely predpokladu zníženia príjmu.

37/ Ako už bolo uvedené, žalobkyňa v čase, keď uzavierala dotknutú úverovú zmluvu, mala 61 rokov, keďže zmluva bola uzavretá dňa 21.09.2020 a žalobkyňa sa narodila dňa XX.XX.XXXX. Z verejne dostupných údajov (napríklad na stránke Sociálnej poisťovne) bolo a je zistiteľné, že dôchodkový vek žien narodených v roku 1959 je najskôr 59 rokov a 9 mesiacov a najneskôr 62 rokov a 10 mesiacov, to v závislosti od počtu vychovaných detí (pri dvoch 61 rokov a 10 mesiacov, pri troch 61 rokov a 4 mesiace). Žalobkyňa uviedla dve vychované deti, teda jej odchod do dôchodku bol vo veku 61 rokov a 10 mesiacov. To znamená, že nárok na poberanie starobného dôchodku jej vznikol 04.04.2021, čo je od uzavretia dotknutej úverovej zmluvy 6,5 mesiaca. Splatnosť úveru bola pritom dohodnutá na 96 mesiacov, resp. so splatnosťou poslednej splátky 20.09.2028.

38/ Z uvedeného vyplýva, že takmer 90 mesiacov, teda s výnimkou 6,5 mesiaca, bola splatnosť úveru dohodnutá na obdobie, kedy bolo viac ako dôvodné očakávať u žalobkyne znížený príjem v podobe starobného dôchodku, ktorý bol (podľa verejne dostupných údajov) na Slovensku k 31.12.2020 v priemernej výške 487,37 eur, k 31.12.2021 504,97 eur, k 31.12.2022 518,76 eur, k 31.12.2023 643,70 a k 31.12.2024 681,- eur.

39/ Z doposiaľ uvedeného možno uzavrieť, že žalovaná pred a pri poskytnutí žalovaného úveru skutočnosť, že po uzavretí zmluvy vznikne žalobkyni nárok na starobný dôchodok v nastavení maximálnej lehoty splatnosti úveru nezohľadnila nijako.

40/ Žalovaná tvrdila, že túto okolnosť zohľadnila pri výpočte ukazovateľa schopnosti splácať úver, a to konkrétne tak, že nevychádzala z čistého mesačného príjmu žalobkyne 940,70 eur, ale s týmto počítala len do 64 rokov žalobkyne a od jej 65 roku tento príjem znížila o 30% na 658,49 eur, a preto do vzorca na výpočet ukazovateľa schopnosti splácať úver dosadila príjem 787,84 eur, na základe čoho jej vyšiel ukazovateľ tejto schopnosti vo výške 0,99, čo je pod hranicou zákonného limitu (1).

41/ Aj keď Opatrenie NBS č. 10/2017 neobsahuje konkrétny matematický postup ako zohľadniť okolnosť, že dlžník počas splácania úveru dosiahne dôchodkový vek a na miesto príjmu zo zamestnania, či podnikania bude mať nárok na starobný dôchodok, neznamená to, že veriteľ sa nemá riadiť základnou logikou veci.

42/ Konkrétne, ak žalovaná uzavierala úverovú zmluvu, navyše v danom prípade pre žalobkyňu s oveľa nevýhodnejšími podmienkami (RPMN vyššia o 2,36% pri jednom z refinancovaných úverov a pri druhom o 2,2% + vyššia mesačná splátka o viac ako 9,- eur) a bol jej známy dátum jej narodenia, muselo byť žalovanej viac ako zrejmé, že je vo veku blízkom dôchodku. Na presné určenie odchodu do dôchodku žalovanej postačovalo od žalobkyne zistiť počet vychovaných detí a v závislosti od toho do ukazovateľa schopnosti splácať úver dosadiť relevantné údaje: do času odchodu do dôchodku čistý priemerný mesačný príjem zo zamestnania (6,5 mesiaca x 940,70 eur) a od času vzniku nároku na dôchodok do splatnosti úveru priemerný dôchodok v roku 2020 (89,5 mesiaca x hoc aj 500,- eur). Tieto príjmy v prepočte na mesiac predstavujú sumu (6.114,55 eur + 44.500,- = 50.614,55 eur :96) 527,23 eur. Pri takejto sume by bol ukazovateľ schopnosti splácať úver 4,1 (154,13 eur + 186,96 eur / 527,23 eur – 444,08 eur, t. j. 341,09 eur / 83,15 eur – vid' vzorec na č. I. 23). Daný ukazovateľ tak viac ako štvornásobne prevyšuje limit určený v § 2 ods. 2 Opatrenia NBS č. 10/2017.

43/ Zhrnúc doteraz uvedené súd dospel k záveru, že žalovaná hrubo porušila svoju povinnosť vyplývajúcu jej z § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. tým, že porušila svoju povinnosť uvedenú v § 7 ods. 28 uvedeného zákona, pretože pri posudzovaní príjmu žalobkyne na účely výpočtu ukazovateľa schopnosti splácať spotrebiteľský úver nezohľadňovala jeho predpokladané zníženie z dôvodu očakávaného začatia poberania starobného dôchodku, resp. zohľadnila ho len „naoko“, kozmeticky, bez logickej úvahy a bez toho, aby naplnila účel tejto právnej normy, ktorým je zabrániť poskytovaniu úverov osobám, u ktorých nie sú splnené podmienky na prijatie záveru o dostatočnej schopnosti splácať úver.

44/ Vzhľadom na záver o porušení § 7 ods. 28 zákona č. 129/2010 Z. z. predstavujúceho hrubé porušenie § 7 ods. 1 uvedeného zákona, súd s poukazom na § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. určil, že úver je bezúročný a bez poplatkov.

45/ Vzhľadom na vyhovie žalobe, súd žalobkyni voči žalovanej priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%, a to s poukazom na § 255 ods. 1 CSP s tým, že o konkrétnej výške trov konania súd rozhodne do 60 dní od právoplatnosti konečného rozhodnutia vo veci samej (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Námestovo (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1 a 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) – § 363 CSP.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).